

Kriminal u Bosni, novac u Srbiji

Skoro milion eura opljačkanih na Međunarodnom aerodromu Sarajevo prije šest godina završilo je u džepovima srbijanskih državljana pod nadimcima Batica i Miki. Policija ih nije pronašla niti otkrila njihov identitet. Za organizaciju pljačke optužen je Zijad Turković i njegovi saradnici kojima se trenutno sudi na Sudu Bosne i Hercegovine (BiH).

Tužilaštvo BiH ovu grupu tereti za pljačke, trgovinu drogama, iznude, pranje novca, višestruka ubistva i pokušaje ubistava. Turković i njegovi saradnici su, prema navodima optužnice, od početka 2005. godine do septembra 2010. godine činili razna krivična djela kako bi došli do bogatstva. Oni su bili podijeljeni u više grupa koje su imale svoje zadatke, a na čelu svake od njih je bio Turković koji je planirao, davao zadatke i donosio odluke.

Osim Turkovića, na optuženičkoj klupi od državljana BiH su Milenko Lakić i Nijaz Zuban, Saša Stjepanović koji je porijeklom iz Hrvatske, dok su Muamer Zahitović, Hilmića Mašović i Fadil Aljović državljani Srbije.

Policiji i Tužilaštvu su pomogla svjedočenja saučesnika, među kojima su najvažniji Isljam Kalender i Sead Dumanjić.

Kalender, rodom iz Srbije, kojem je Turković vjenčani kum, priznao je sudjelovanje u kriminalu. Svjedočeći u korist Tužilaštva, dobio je imunitet i status zaštićenog svjedoka. Niko ne zna gdje se danas nalazi. Dumanjić je Bosanac koji je, također, priznao sudjelovanje u ovoj kriminalnoj grupi, za što je osuđen na pet godina zatvora.

Muamer Zahitović tvrdi da nije bilo iznude prilikom kupovine Fabrike čarapa Ključ. (FOTO: Sud BiH)

Droga iz Srbije u BiH

Kalender i Turković su se upoznali u sarajevskom zatvoru tokom 2005. godine gdje su dogovorili trgovinu drogama. Logističari su im bili Kalenderovi saradnici koji su ostali na slobodi. Njih je, prema svjedočenju Kalendera, Turković kontaktirao nakon što je izašao na slobodu i dogovorio posao. U međuvremenu je i Kalender dobio pogodnosti da izlazi na slobodu.

Tužilaštvo tvrdi da su Turković i Kalender organizovali međunarodni promet opojnim drogama koje su preprodavali u BiH, regionu i zemljama Evrope. Prema iskazu Kalendera, drogu su nabavljali u BiH, Crnoj Gori i Srbiji. U prijevozu im je, navodno, pomogao Stjepanović koji ima hrvatske isprave i s kojima je lako prelazio granice, prevozeći drogu u BMW-u. Policija je u tom vozilu pronašla ugrađeno skrovište u koji je moglo stati 10 kilograma droge.

Uvezena droga skrivana je i miksana za daljnju preprodaju u kući Isljama Kalendera u Sarajevu, ali i u drugim stanovima koje je koristio Turković. Miksanje droge je vršio Kalender sa svojim šurom Emirom Zekovićem. Zeković je pred Sudom to i priznao, dobivši imunitet od krivične odgovornosti. U zamjenu je svjedočio u korist Tužilaštva.

Kao jedan od stalnih kupaca spominjao se Emir Hadžić iz Mostara koji je početkom 2008. godine ubijen u svom vozilu u blizini Mostara. Njemu je, prema Kalenderovim riječima, svakih 15 dana dostavljano po 10 kilograma heroina po cijeni od 15 eura po jednom gramu te manje količine kokaina po cijeni od 50 eura po jednom gramu.

U optužnici je navedeno da je Zijad Turković u potpunosti vršio nadzor i evidenciju o prodaji droge i o zarađenom novcu, te da je isplaćivao saradnike u novcu ili drogi. Tim novcem su, navodno, kupljene nekretnine u BiH, kao što je ugostiteljski objekt Bell Amy u Sarajevu, najmanje dva apartmana na Vlašiću i kuća na Bistriku u Sarajevu.

Stjepanović je na Sudu rekao da je automobil BMW kupio od Kalendera kojeg površno zna iz kafića u kojem je radio.

Svjedočenjem Isljama Kalendera otkrivena su ubistva, trgovina drogom i druga krivična djela koja je navodno naređivao Zijad Turković. (FOTO: Sud BiH)

Pljačkom do miliona

Kalender je sudjelovao i u pljački Cargo centra iz kojeg je krajem 2007. godine ukradeno 1,3 miliona eura koje su pripadale ABS banci. Tužilaštvo tvrdi da je organizator pljačke bio Zijad Turković koji je za ovaj posao unajmio i dvojicu Srbijanaca čiji su nadimci Batica i Miki.

Turković i Batica su, prema navodima optužnice, u Srbiji nabavili i opremu s kojom je pljačka izvedena: četiri kompleta crnih kombinezona koje koristi Specijalna jedinica Državne agencije za istrage i zaštitu na kojima su bili natpisi „Sipa-Policija“, policijske čizme i vatreno oružje. Opremu je

navodno prebacio Stjepanović.

Tužilaštvo je optužilo Nijaza Zubana, tadašnjeg šefa Cargo centra, da je pljačkašima dostavljao informacije u vezi sa transportom i osiguranjem novca. U toku svjedočenja Kalender je u tom kontekstu spominjao i Suada Glavinića, uposlenika Cargo centra. Međutim, Glavinić je oslobođen krivice za saučesništvo u ovoj pljački.

Pljačka je spremana nekoliko mjeseci. U tu svrhu su Batica i Miki sa Kalenderom oteli vozilo Audi Q7 koje je pripadalo Jasminu Bahti. Otmica se dogodila na Ilidži u kasnim večernjim satima kada je Bahto nakratko napustio automobil u blizini jedne benzinske pumpe.

„Vidio sam kako dvojica idu prema meni. Jedan je visok, višiji od mene, a ja sam 1,86 m“, izjavio je Bahto na Sudu u januaru 2012. godine. Visoki ga je odgurno i rekao mu „da se gubi“. Kada ga Bahto nije poslušao, udario ga je nogom u prepone i zaprijetio mu pištoljem. Potom su ušli u automobil.

„Okrenuli su se tu i otišli prema gradu“, rekao je Bahto.

SHEMA ORGANIZACIJE ZIJADA TURKOVIĆA

Vizualizacija: CIN/CINS

Prema tvrdni tužitelja, vozilo su sakrili u garaži kod Kalendera, izvršili zamjenu registracijskih pločica i poslije ga koristili u pljački. Pljačku su izveli Batica, Miki i još dvije nepoznate osobe, naoružane i maskirane u policijske uniforme. U unutrašnjost Cargo centra su ušli kroz vrata koja nisu bila pod nadzorom osiguranja i koja su bila otvorena. Pljačkaši su zatečene radnike okupili u jednu prostoriju i onemogućili im kretanje. Rekli su da SIPA vrši kontrolu i

potragu za opojnim drogama.

Nakon pljačke odvezli su se prema sarajevskom naselju Nedžarići u ograđeni prostor bivše vojne kasarne gdje su zapalili automobil i oružje. Potom su se razdvojili. Dvojica su otišla u stan na Dolac Malti, a Batica i Miki sa plijenom u stan u Nedžarićima gdje im se pridružuje Isljam Kalender, a potom i Turković. On je u vrijeme pljačke bio u restoranu Radon Plaza u Sarajevu, otkuda je, prema tvrdnji policije, rukovodio izvršenjem pljačke.

Opljačkano je 1,3 miliona eura. Turković je osumnjičen da je zadržao najmanje 250.000 eura, a Nijaz Zuban da je dobio 100.000 eura. Prema Kalenderovom svjedočenju, ostatak su Batica i Miki odnijeli u Srbiju.

Ukradeni novac Turković je, navodno, oprao preko firme Govl LTD u Skoplju u Makedoniji, posudivši taj novac Makedoncu Anefiji Čoliću, koji mu je u zamjenu za to ponudio suvlasništvo u firmi. Preuzimanje suvlasništva je izvršeno preko firme Nermin trade koju je za tu namjenu registrovao Nermin Čišić u Turkovićevo ime.

Turkovićeva odbrana tvrdi da je Čolić ponudio Turkoviću suvlasništvo u firmi na osnovu duga Čolićevog oca prema Turkovićevom ocu. Prema navodima odbrane, cijelo svjedočenje Kalendera, Dumanjića, Zekovića i ostalih svjedoka optužbe je iskorišteno kako bi se sva njihova počinjena krivična djela prikazala kao Turkovićeva.

Preuzimanje dionica „Ključa“

Turković je optužen i za nasilno preuzimanje vlasništva u Tvornici čarapa Ključ u Sarajevu u kojoj su sudjelovali i državljani Srbije – Muamer Zahitović i Hilmiya Mašović koji je uposlenik Federalne uprave policije (FUP). U izjavi za novinare Zahitović kaže da je Turkovića upoznao početkom 90-tih godina, prilikom boravka u Njemačkoj gdje su i postali prijatelji, ali nikada nisu imali poslovni odnos.

Zahitović je zajedno sa rođakom Fehimom Selekom 2003. godine ušao u proces privatizacije Tvornice čarapa Ključ u Sarajevu. Sa oko četiri miliona eura u certifikatima zajedno su otkupili 31,75 posto kapitala firme.

S obzirom da je Zahitović državljanin Srbije te da ni Selek nije imao bh. državljanstvo, dionice su upisali na Nijaza Zulića, tadašnjeg vozača u tvornici. U međuvremenu, Zahitović je u Njemačkoj uhapšen zbog utaje poreza i osuđen na sedam godina zatvora. U njegovom odsustvu Fabriku su vodili Zulić i Selek, koji je dodatnim ulaganjem u firmu povećavao i svoj ulog. Zahitović tvrdi da je prije odlaska na izdržavanje kazne ostavio Seleku novac koji je trebao biti uložen u Ključ.

Nakon što je izašao na slobodu, Zahitović se, navodno, udružio sa Turkovićem da bi preuzeli suvlasništvo nad Ključem. Oni su optuženi da su uz pomoć Mithata Zahitovića i Mašovića to proveli u djelo. Počeli su vršiti pritisak nad Zulićem i Selekom da im prepuste firmu.

Sašu Stjepanovića su svjedoci opisali kao glavnog prevoznika

narkotika u regionu i zamljama EU. (FOTO: Sud BiH)

Svjedok Tužilaštva BiH Aranka Mladinić, penzionisana službenica Fabrike, rekla je na Sudu da joj se Zulić požalio da je pod prijetnjom pristao Turkoviću prodati dionice.

Mladinić je u sudnici izjavila da joj je Zulić ispričao kako su ga Turković i Zahitović presreli ispred Fabrike i natjerali da s njima ode u brokersku kuću i prepíše 12,17 posto dionica na Turkovićevo ime. „Zulića je tada opisala kao prestrašenog čovjeka koji je panično ponavljao da će biti ubijen i kojem su zaprijetili da će mu ubiti tek rođene blizance.“

Prema navodima iz optužnice, pod izgovorom da je zabrinut za njegovu sudbinu, Mašović je vršio pritisak i na Seleka. „Pristani, oni su naoružani i opasni“, navodno mu je rekao Mašović, što je imalo veći učinak, budući da to izgovara uposlenik FUP-a. Popustio je pod prijetnjama i prepustio vlasništvo.

U konačnici, Zahitović je preuzeo većinski dio jer je Turkoviću isplatio pola miliona maraka za njegov udio u vlasništvu.

Zahitović je rekao novinarima da je platio cjelokupni iznos za dionice Ključa, jer njegov partner i bliski rođak Fehim Selek u tom periodu nije imao novaca. Dug mu je trebao vratiti nakon što proda fabriku betona u Srbiji. Zahitović tvrdi da je upoznao Hilmiju Mašovića, uposlenika FUP-a, nekoliko mjeseci nakon spornog događaja za koji je optužen, tako da Mašović nije ni mogao biti prisutan prilikom navodnih prijetnji.

Protiv Fehima Seleka je podnio krivičnu prijavu zbog prodaje imovine Ključa, nad kojom je izrečena sudska zabrana raspolaganja.

Kopanje vlastitog groba

Turkovića i njegovu grupu Tužilaštvo tereti i za pokušaje

ubistava: Mensura Aljičevića, Dragana Perišića te Namera Kelmendija i njegovog sina Elvisa. U svim akcijama sudjelovao je Rajko Milovanović, koji je zakazao u izvršenju posla.

Željko Đurić, svjedok Tužilaštva, je rekao da je Milovanovića ubio Milenko Lakić u blizini Bijeljine. Odveo ga je na zabačeno mjesto i rekao mu da iskopa grobnicu. Dok je Milovanović kopao raku, Lakić mu je ispalio metak u potiljak. Lakić se u zatvoru hvalio ubistvima i nazvao sebe „doktorom za to“.

U nizu ubistava stradali su i Midhat Mekić i njegova nevjenčana i trudna supruga Lucia Salas Cortez, Werner Ajdari i Mario Tolić. Prema optužnici, Mekić i Tolić su trgovali drogom sa Turkovićem.

Prilikom svjedočenja na Sudu BiH Tolićev sin Sendi je rekao Turkoviću: „Ja sam siguran da si ti ubica moga tate“. Prema njegovim riječima, otac mu je ubijen zbog duga od 35.000 eura koje je Turković dugovao. On je rekao da je njegov otac u

Švicarskoj zaradio mnogo novca, držeći prostore u kojima je svirala narodna muzika.

Tužiteljica Dijana Kajmaković je u završnoj riječi rekla da su neki od članova Turkovićeve organizacije ubijeni zbog njegovog straha da bi mu u budućnosti mogli biti prijetnja, otkrivanjem tajni njegovog poslovanja. Upravo je Tolićevo ubistvo doprinijelo rasvjetljavanju cjelokupne situacije, nakon što je njegova obitelj prijavila nestanak.

Dumanjić je na Sudu priznao učešće u nekim ubistvima, optužujući Turkovića za organizaciju. U unakrsnom ispitivanju Turković ga je pitao da li ima živi svjedok koji će potvrditi njegove navode, na šta mu je Dumanjić odgovorio da nema – „Ti si ih sve ubio.“

Uz Dumanjića krivicu su priznali i Željko Đurić, Dragiša Rajak, Mirza Drinić, Danijel Paninčić i Hajrudin Memović. Turkovićeva odbrana je u završnim riječima navela da su za ova ubistva odgovorni Kalender i Dumanjić, jer su oni imali veći motiv da uklone ljude kojima su zapravo oni dugovali novac. Tužilaštvo glavnog krivca vidi u Turkoviću za kojeg traži 45 godina zatvora, a za ostale maksimalnu moguću kaznu za djela koja su napravili.

Sud BiH bi do kraja godine trebao izreći presudu.